

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

nová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
nová a hirdetések, az előfizetések és a lap székküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 36. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy órára ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szombat, február 14.

Egy király kegyelete.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, február 13.

Valamely ihletett költő majdan századunk történelmét olvasván, megáll annál az opizódnál, mely Krusedolban játszódott le és poétikus művet fog alkotni az örökkévalóság számára. Koronás fő magaválasztotta magas hitvesével utra kelt fővárosából egy félreeső csendes kolostorba, hogy lerójjja a kegyelet tartozását, melyet egy szűkkeblű diplomácia nem akart respektálni. A királyokat gyakran itélik meg hamisan. Nem veszik figyelembe, hogy elhatározásaikban nem mentesek oly befolyásoktól, melyeket nem is háríthatnak el maguktól, ha csak maguk nem akarják viselni a felelősséget, mely tanácsadóikat illeti. Alkotmányos államban nem is veheti a király magára a felelősséget, amíg az alkotmány tart. Az alkotmányos uralkodó azt az előnyös állást élvezi, hogy ami igaztalanság történik uralkodása alatt, azt tanácsadói terhére rójják, ellenben minden jóért őt tisztelik és magasztalják. Nem szabad tehát Sándor királynak betudni, ami a fia halálakor történt és mostani útját Milán sirjához a fia kegyeletereinek javára kell írni.

A magyar földön való fogadás rendezését természetesen előre megállapították. Az felette finom tapintatra val, mert minden királyi tisztelet mellett is, melyben a királyi pár az őt megillető módon részeseült, az utazás megőrizte jellegét s minden politikai mozzanatot távol tartottak tőle.

Hónapokkal ezelőtt módunkban volt ezt az utazást kilátásba helyezni és a felől sem voltunk kétségben, hogy az a leg-tisztább kegyelet jellegével fog birni. Sándor királyi pár folytatott beszélgetésünkben, melyről annak idején bő tudósítást

adtunk, hangsúlyozta a szerb király, hogy főleg az fekszik szívében, hogy öreg királyunk hajlamát ismét elnyerje abban a mértékben, melyben azelőtt bírta. A reggelinél, melyet Krusedolban az egyházi aktus után elköltöttek, Sándor király hálás kifejezést adott ennek a szemmel láthatólag teljesebbé ment kívánságnak.

Nem is lehetett mást várni, minthogy jó királyunk régi rokonérzésével és régi jóakarásával fordul a szerb királyhoz, mihelyst ez kétségtelenül nyilvánítja, hogy ennek a rokonérzésnek, ennek a jóakaratsnak nagy értékét érdeme szerint tudja becsülni. Ebből politikai és gazdasági következtetéseket vonni le, e pillanatban felesleges.

Amit mi a Balkán-államoktól kívánunk, azt hiteles helyről már ismételt megmondták. Kívánjuk, hogy boldoguljanak és alkalmazkodjanak az irányhoz, melyet a nagyhatalmak egymással jó egyetértésben az eseményeknek kijelölnek. Külön érdekeiket összhangba kell hozniok Európa érdekeivel és ami a gazdasági vonatkozások alakulását illeti, reméljük, hogy az elzárási irányzat, mely az új vámtarifákban mindenütt nyilvánul, a gyakorlatban enyhülni, vagy ad abszurdum vezetetni fog és az árucserében belátható időn belül ismét a régi kerékvágáshoz közeledik a nemzetközi kereskedelem. De bármint alakuljon a helyzet, a királyi pár krusedoli zarándok-utja pompás és a lelket mélyen megkapó epizód marad, mely a szerb királyi ház felé fordítja nemcsak a saját országát, hanem az egész művelt világ rokonérzését; de különösen Magyarországot, hol a Szerbia iránt való barátság régi jó hagyomány, melyet apró-cseprő események nem képesek tartósan kurzuson kívül helyezni.

— n — s.

Az obstrukció jegyében. Félhivatalosan jelentik: Százhárom szavazati többséggel veretett vissza az ellenzéknek a házszabályok ellen intézett támadása. Széll miniszterelnök indítványát, melynek korrekt elfogadása felett már felolvastak és hitelesítették a jegyzőkönyvet, az ellenzék még egyszer szavazáshoz akarta vinni. Tegnapelőtt erre használta az egy órával már meghosszabbított ülést. Szükségtelen fejtegetnünk, hogy a házszabályok ellen intézett támadás első sorban magán az ellenzéken boszulhatja meg magát, hogy tehát amit művel, az nemcsak önmaga ellen való dühöngés, hanem elvben dühöngés a parlamentarizmus ellen is. Az ellenzék tehát mindinkább lerombolja azt a jóakaró véleményt, melyvel még mindig viseltetünk iránta, hogy t. i. jobb, mint amilyenek magát adja.

Az ország tehát várjon még tovább is az egész lakosságra nézve oly fontos katonai javaslatok elintézésére; az időt, mely e javaslatok elintézésének van szentelve, csak pocskoljak tovább is üres alaki játékok és sületlen szócsépléssel. Pedig a nép arra vár, hogy egyrészt a korábbi védőörvény igazságtalanságait, melyeknél csak a sorszuvas véletlensége dönt a felett, hogy valaki háromévi fegyverszolgálatot, vagy nyolcheti fegyvergyakorlatot teljesítsen-e, kiküszöböltesse, másrészt igen sok családfejtartó, kiknek alapos igényük van a három évi szolgálat alól való felmentésre, kiknek igényeit azonban nem lehet figyelembe venni, mert nincs elég újoncanyag, nehöz szívvel várja, hogy e katonai javaslatok elintézése után, mely az újoncpótlékon segít, kellő figyelembe vétellel találkozók. És ha mindez nem lenne, napról-napra olvassuk, hogy a helyzet Európa délkeleti részén mindinkább bonyolul, ott, hol a monarchia érdekeit okvetlen érvényre kell juttatni. Már ezzel a katonai javaslattal, ha idejekorán törvénynyelhet, legalább annyit elérhetnénk, hogy a már kiképzett csapatok felett lehetőleg szabadon lehetne rendelkezni és helyettük a helyi szolgálatra be lehetne osztani az új csapatanyagot. Monarchiánk akkor legalább abban a helyzetben lenne, hogy az elővigyázat parancsait teljesíthesse, de az ellenzék mindezzel nem törődik. Igaz, hogy jogi felelőssége nincs a teendő intézkedésekért, hogy ez a felelősség a kormányt és a többséget terheli. De az ellenzék a kormányt és a többséget nyílt és világosan előadott eljárást meg akarja hiúsítani az alaki joggal való visszaélés által. És ezzel már

A „TORONTÁL“ tárcája.

Munka nélkül.

Írta: Zola Emil.

I.
Reggel, mikor megjönnek a munkások, hidegnek, komornak találják a műhelyt, mintha sötét árnyak suhannának rajta keresztül. Hátterben áll a hatalmas gép, némán, sovány karjaival, amint mindent még nyomoruságosabbá tesz, az a gép, melynek zugása és berregése azelőtt az egész házat élénkítő tette, hasonlóan egy soha nem nyugvó óriási szív kalapálásához.

A főnök lejön kis szobájából.

— Fiaim — mondja szomorúan, ma nincs munka. Megrendelés sehonnán se akad — az áruim valószínűleg a nyakamon maradnak. Ez a hónap, amelyre számítottam, ez a más évemben oly szorgos munkaidő — a legszilárdabb gyárakat is bukással fenyegeti. Mikor aztán látja, mint váltanak pillantást a munkások a hazameneteltől való felelmükben, halkabban hozzátesszi:

— Nem vagyok önző — nem, bizonyára nem. — Az én állapotom nem kevésbé súlyos, talán még súlyosabb, mint a tietek. Ma föl hagyok a munkával, nehogy még jobban csávába kerüljek. Tizenötödikén lejárt kötelezettségeim kielégítéséhez még nem áll egy sou se a rendelkezésemre. Látjátok, hogy mint barátok szölok, nem titkolok előttetek semmit. A végrehajtó holnap talán már ide is beteszi a lábát. Mi nem vagyunk okai, nem igaz? A vég-sőkig küzdöttünk. Aztán kezét nyújtja nekik. A munkások hallgatag szorítanak vele kezét.

Egy pillanatra ott maradnak még, összeszorult ökökkel nézik haszontalan szerszámaikat. Tegnap reggel, még korra virradatkor, ütében csattogtak a kalapácsok, csikorogtak a reszelők s most mintha mindennek vége volna. Husz, harminc családnak nem lesz betevő falatja a legközelebbi héten. Az asszonyok közül egyiknek-másiknak köny gyül a szemébe. A férfinép erősenk mutatkozik. Azt mondják, Párisban nem hal éhen az ember.

Majd, mikor a főnök elhagyja őket, egymás-után bandukolnak a kijárat felé. Ugy érzik, megfulnak ebben a teremben. Valami megfekszi a lelküket, hideg fut végig rajtuk, mintha egy halott szobájából lépnének ki. A halott — a munka, meg az a nagy néma gép, melynek esontváza ijesztően mered ki a homályos sarokból.

II.

A munkás odakint van az utcán, a kövezeten. Nyolc napja huzza már munka nélkül. Minden ajtón kopogtat, kezét, karjait, mindenét felajánlja, bármily munkára, legyen az a legfáradtságosabb, legéletveszélyesebb is. De zárt ajtókra talál.

Felárért ajánlikozik munkára. Erre se nyílnak meg az ajtók. S ha ingyen dolgozna, akkor se lehetne fölfogadni. Ez az az általános megrekedés, az a munkahiány, mely minden üzletet béklyóba ver, a pénz, a hitvány pénz pedig mintha el-rejtőzött volna.

Nyolc nap mulva szétfoszlik minden remény. A munkás még egy utolsó kísérletet tesz, hogy aztán lassan, üres kezekkel, kimerülten térjen vissza. Az eső esik, este van, de ő nem érzi a nedvességet, nem érez mást, csak az éhséget; majd megáll, hogy hamar ne érjen haza.

A Szajna partján egy karfára támaszkodik, a hullámok tompa morajjal rohannak tova, fehér hab csap föl belőlük a magasba és megtörik a hid lábán. Mélyebbre hajol le, a víztömeg kavarg előtte, vad csabítással beszél hozzá. De aztán azt mondja magában, hogy ez gyávaság volna és tovább megy.

Reggel, mivel felesége és gyermekei sírtak, kenyeret ígért nekik estére. Mig be nem sötétedett, nem mert hazamenni, megmondani nekik, hogy hazudott. Utközben kérdezi önmagát, hogy fog eléjük lépni, mit fog mondani nekik. Tovább már aligha koplalhatnak. Ő még csak megpróbálja, de az asszony, meg a gyerek nagyon el-erőtlenedtek.

Egy pillanatra észébe jut, hogy kéregessen. De ha egy ur vagy hölgy halad el mellette és ki akarja nyújtani kezét, karja megmerevedik, torka összeszorul. Mintha gyökeret vert volna, úgy áll a gyalogjárón és az uri nép megfordul utána s azt gondolja, hogy részeg, ha meglátja szédült, éhségtől megviselt arcát.

III.

Az asszony a házajtóban álldogál, a kicsike odafönt alszik. Az asszony egész lesoványodott, egy szál kartonruha van rajta. Ide-oda topog a hideg szélben.

A házban nincs már semmi, minden a zálog-házba vándorolt. Nyolc nap elegendő, hogy a ház kiürüljön.

Anélkül, hogy férjének szólott volna, ő is munka után járt. De a munka nélküli idő még súlyosabban nehezedik az asszonyra, mint férjére. Szerencsére derék férje van, aki nem iszik. Jó sorsuk lenne, ha a munkahiány nem sújtaná őket.

Ferencz József keserűviz

az egyedül ismert kel-
lemes ízű természetes
hashajtószer.

A „Hivatalos Melléklet“ 28-ik számával.

(113—x.2)

elkezdődött az ellenzék erkölcsi felelőssége, mely sokkal fontosabb, mint az alaki. Minderről idejekorán fel kell világosítani a nemzetet, mindezt a választók szeme elé kell tartani, ha az ellenzék oda hajtaná a doldot, hogy az országnak kellene dönteni közte és a többség közt. Sok idővel már aligha rendelkezik az ellenzék a megtéréshez.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/6 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt a városházán dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen résztvettek: Halmos József, Pánics Dániel és Stefanovics János tanácsosok, Hausliden Mátyas főszámvevő, Jakoby Gábor mérnök, Mattanovics Grögy és Rehák Béla jegyzők. A tanácsülésen tárgyalt fontosabb ügyekről híreink között szólunk.

— **Változások az egyházmegyében.** Az egyházmegyei püspöki iroda hivatalos jelentése alapján megírjuk, hogy Deseffly Sándor megyés püspök Rankov Lajos módosi adminisztrátort Bókára és Szmétana Ágost esukási adminisztrátort ugyanily minőségben Módosra helyezte át. A megyés püspök, Abbázából kelt jelentés szerint, diszpozícióját oda módosította, hogy Szmétana Ágost Bókára helyeztetik át, Rankov pedig megmarad Módoson adminisztrátornak.

— **Nagybecskerek Rudolftrónörökös szobrára.** A budapesti Uránia színház tudvalegileg országos gyűjtést indított néhai Rudolf trónörökös szobrára. A gyűjtő bizottság Nagybecskerekétől is kért adományt s a tanács mai ülésén ötven korona megszavazását javasolja a közgyűlésnek.

— **A gör. keleti gyertyaszentelő.** Görögkeleti polgártársaink holnap ünneplik meg gyertyaszentelő-boldogasszonyuk ünnepét, mely alkalommal a gör. kél. templomokban ünnepélyes istentiszteletet tartanak.

— **A közig. tanfolyamról.** A közig. tanfolyam azon hallgatóinak, a kiket a tavalyi szigorlaton hat hónapra visszautasítottak, ma lesz az első írásbeli vizsgája.

— **Sturm Albert kitüntetése.** A hivatalos lap tegnapi száma jelenti, hogy ő felsége a személye körüli magyar miniszter előterjesztése folytán Sturm Albert, a „Budapesti Tudósító” szerkesztő-tulajdonosának a zsurnalisztika, valamint

a közjótékonyaság terén kifejtett hasznos tevékenysége elismerésül. Ferenc József-rendje tiszti keresztjét adományozta. Sturm Albert szerkesztő kitüntetéséhez mi is gratulálunk, mert kollégánk minden ízében derék, humánus ember, ki embertársai és különösen kollégái tiszteletét kiérdemli.

— **Adomány a V. H. O. Sz.-nek.** A makói ipar- és kereskedelmi társulat a vidéki hírlapírók országos szövetségének céljaira 40 koronás adományt küldött a szövetség szegedi elnökségéhez.

— **Az olvasókör ülése.** A magyar olvasókör vigalmi bizottsága tegnap este 6 órakor Tichy József elnöklésével ülést tartott. A vigalmi bizottság elhatározta, hogy az e hó 18-ára kitűzött táncvigalmat március hó 7-ére halasztják el. Ezután megválasztották a pénztárost és ellenőrt. Pénztáros egyhangulag Dávid András, ellenőr pedig Tichy József lett. A mulatságra a személyjegyet 1 koronában, a családjegyet pedig 3 koronában állapították meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** Grünbaum Arnold 18 korona és Menczer Lipót ur 15 korona esküdt díjakat a nagybecskereki ref. templom harangjai javára ajándékozták, melyért legbensőbb háts köszönetét nyilvánítja az egyház nevében Szalay József lelkész.

— **A szikvizadó eltörlése.** A nagybecskereki szikvizgyárosok kérvényt intéztek a városhoz, hogy törölje el a szikvizadót. A tanács mai ülésén tárgyalta a kérvényt s azt határozta, hogy kiadja a jövedéki bizottságnak véleményadásra.

— **A városi villammű forgalma.** A városi villammű vezetősége bejelentette a villammű január havi üzemiadatát, a mely szerint a bevétel 13.876 kor., a kiadás 7641 kor. volt, a tiszta jövedelem tehát 6235 korona.

— **Délvidéki bűnrönlök.** A Délvidéken újabban egyre szaporodnak a véres bűnesetlekmények. Ma három véres esetről is kapunk egyszerre hírt. Az egyik Obádon történt, ahol Katen Petru ottani legény tegnapelőtt este 7-8 óra között megleste mostoha-ajját, Belencz Szilárdot az utcán és egy kapával agyonverte. Hogy mi bírta rá a gyilkost iszonyu tettének elkövetésére, azt a vizsgálat lesz hivatva kideríteni. Katent az éj folyamán letartóztatta a csendőrség. A gyilkos minden felvilágosítást megtagadott. A vizsgálat folyik. — A másik históriának Liebving a színhelye. Schank Bálint és Spirk János lieblingi legények egy leányba voltak szerelmesek. A leány szívesen fogadta mindkét legény udvarlását és egyet sem tüntetett ki közülök különösen kegyével. A két legény mindazonáltal halálos bosszút esküdött egymás ellen, melyet Spirk végre is hajtott. Megleste ugyanis vetélytársát, amint az a korezmából hazafelé ment, utána lopódzott és egy élesre fent késsel nyakába szurt. A szerencsétlen embernek alig volt ereje hazavánszorogni, hol az óriási vérvesztés következtében eszméletlenül összerogyott. A községi orvos bekö-

tözte ugyan sebeit, de felgyógyulásához vajmi kevés a reménye. A gyilkos legény ellen megindították a bünyenítő eljárást. — A harmadik véres cselekedet híre Józseffalváról jön. Az itteni Köhnel István-féle korezmában három marbahajcsár, névszerint Götzö István, Pozsár Mihály és Oravicza János mulatott. Éjféltájban, a mikor a jókedv tetőpontra hágott, verekedni kezdtek, miközben Pozsár Mikály egy késsel Götzönek tüdőjét szurta keresztül, a ki menten eszméletlenül rogyott össze. A gyilkost letartóztatták.

— **Jux-estély.** A nagybecskereki könyvnyomdászok 1903. február hó 21-én az Elmer-féle vendéglő termeiben jótékony célú jux-estélyt rendeznek. Az estély táncal kezdődik és az egyes humoros jelenetek a táncszünetek alatt adatnak elő. Belépő díj 1 korona. Előre váltva 80 fillér. Jegyek előre válthatók: Mersdorf Péter kereskedésében. Misor a pénztárnál lesz kapható. Kezdele 9 órakor.

— **Hangverseny.** Konstantinovicz Vása és Mojsze Milán jóhírnevű zenekara vasárnap, febr. 15-én a kaszinó éttermében nagy hangversenyt rendez. A műsört lapunk más helyén közöljük.

— **Pótvásár Pancsován.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Pancsova városban a múlt évi szeptember hó 18. és 19-ikére esett, de elmaradt országos vásár helyett f. é. február 18. és 19-ikén hasított körmű állatokra pótvásár tartassék.

— **A vasuti jegyek ellenőrzése.** A máv. igazgatósága közli: A vasuti menetjegyekkel ismételtén történt számos visszaélés szükségessé tette, hogy a jegyeknek és az ezekhez tartozó egyéb igazolványoknak ellenőrzését fokozottabb mérvben oly módon foganatosítsassanak, amint ez a külföldi vasutaknál történik. E célból az üzletszabályzat 21. §-ában, illetve annak II. póthatározmányában foglalt rendelkezések alapján érdekelt közegeinket, ugymint a kapusokat, jegyvizsgáló kalauzokat és általában az ellenőröket szigorúan utasítottuk, hogy az utazó igazolványoknak és pedig ugy az egyszeri utazásra szóló, mint az időszakos vagy állandó érvényűvel bíró (szabad bilet stb.) jegyeknek előmutatását a várótermekbe, illetve a pályaudvarra való belépésnél és utközben a vonatokban mindenkitől kivétel nélkül feltétlenül követeljük, továbbá elrendeltük, hogy mindenkor megköveteljük azt, miszerint az utasok a pályaudvarok elhagyása előtt a további utazásra már nem érvényes utazó-igazolványokat a jegyszedőknek átadják, a további utazásra szükséges jegyet pedig mutassák fel. Annak megemlítése mellett, hogy e tekintetben a külföldön is hasonló szigorú intézkedések állanak fenn, az utazó közönséget egy alkalommal már a napilapok útján figyelmeztettük; minthogy azonban eme figyelmeztetés dacára ellenőrző közegeink az utazó közönség részéről mind sürűbben megújuló ellentállással találkoznak, újból figyelmezteljük és kérjük az utazó közönséget, hogy a menet-

Hitelük kimerült, az asszony tartozik a péknek, a boltosnak, a főzelék-árusnak. Délután testvérenél volt, hogy husz sou-t kérjen kölcsön, de ott is oly nyomort talált, hogy könyekbe tört ki s anélkül, hogy egy szót is tudtak volna kiejteni, ő és nővére, hosszan sirdogáltak. Távozásakor megígérte, hogy visz neki egy darab kenyert, ha az ura hoz valamit.

Az ember nem jön; esni kezd. A kapu alatt húzódik meg, hatalmas csöppek pottyannak lába elé, nedves por hatol át vizes ruháján. Olykor, ha kifogy türelme, kimereszkedik az utcára, vajjon jön-e már, akit vár. Ha aztán visszatér, csuron víz, végigsimítja kezét a haján, hogy megszáritsa. Összekuporodik, hogy senkinek utjába ne legyen. Az emberek az arcába merednek, olykor ferő lehetet is érez nyakán. Mindaz, ami rossz csak van Párisban, az utcák minden mocsokkal, kihívó fényükkel, kocsirobogásukkal, mintha utána nyujtanák karjukat, hogy a piszkos csatornába taszítsák.

Mikor végre a férje föltűnik, mint valami betörő semfordálva a házak mellett, eléje botlik és félve néz reá.

— Nos? — dagodja akadozva.

Az meg nem felel, csak lehajtja a fejét. Azután az asszony előre megy, a lépcsőn fölfelé, sápadtan, mint a halott.

IV.

Odafönt a kicsike nem alszik. Fölebredt,

gondolkozik az asztalon lobogó gyertya fényénél, mely oly keservesen megnyujja az időt.

Ki tudná, mi megy végbe ennek a gyermek-arcnak komoly, fonyadt vonásai mögött? A koffer szélén ül, amely fekvőhelyeül szolgál. Meztelen lábait erőtlően lógatja, vékony kezével görcsösen huzza össze mellén a rongyokat, melyekkel takarózik. Lángot lát maga előtt, tüzet, amelyet el szeretne oltani. Gondolkozik.

Játékai soha sem voltak. Iskolába nem járhat, mert nincs cipője. Emlékszik, hogy vitte anyja sétálni, mikor egész csöppség volt. De az már rég volt. Másik lakásba kellett költözniük s azóta úgy érzi, mintha valami fagyos lehelet suhanna végig a házon. Ettől kezdve nem volt boldog, mindig éhezett.

Valami megfoghatatlan az, amin gondolkozik, anélkül, hogy megértené. Az egész világ éhezik? Hisz annyit szenvedett érte, hogy megszokja, de hiába. Ugy gondolja, hogy ő még nagyon kicsi ahhoz, nagyra kell nőnie, hogy megérthesse. Az anyja bizonyára érti azt, amit a gyermekek előtt titkolni szokás. Ha szabadna neki, megkérdezné, ki teremti az embert a világra, csak azért, hogy éhezzen.

Aztán meg oly visszatartó náluk minden. Megbámulja az ablakot, melyen anyjának karton rokolyája lóg, a kopasz falakat, az ütött-kopott butorokat, a padlás-szobának egész nyomoruságát. Fényes holmíkról, meleg szobáról álmodik, lehunyja szemét, hogy újra lássa álmát,

nedves szempillán keresztül a gyertyafényt hatalmas, aranyos jelenségnek látja, amelyhez szeretne odamenni. De a szél süvít, az ablakokon oly hidegen dudol be, hogy a kicsit görcsös köhögés fogja el. Kövér könnyecsek gyűlnek szemébe.

Az előtt félt, ha egyedül hagyták, most maga se tudja miért, nem is gondol rá. Mivel az utolsó este mit se ettek, azt gondolja, anyja azért van távol, hogy kenyeret hozzon. Ez a gondolat foglalkoztatja. A kenyeret majd egész kis darabkára fogja vágdosni, lassan, egyik szeletet a másik után fogja megenni, velük játszani.

Az anyja visszatér, az apja becsukja mögötte az ajtót. A kicsike bámulva néz az üres kezekre. S minthogy egyikőjük se szól, kis vártatva, félíg éneklő hangon mondja:

— Éhes vagyok — éhes vagyok.

Az apa a szoba egy sötét zugában homlokára szoritja öklét, meg se mozdul, kínzó csuklás rázza meg vállait. Az anyja visszafojtja könyeit és ismét lefekteti a kicsit. Betakarja a rongyokkal, amelyeket még csak össze tud kotorászni.

— Légy jó, aludj, édes — mondja az anyja.

De a gyermek, kinek fogai csak úgy vacognak a hidegtől, míg mellében a tűz egyre jobban éget, az anyja nyaka köré fonja karjait és halál-kérdi!

— Mondd, anyám, miért is éhezünk mi?

A bali idényre

a következő ujdonságok

nagy választékban érkeztek:

Himzett, crêpe de chine és mousselin-ruhák, továbbá gyöngy- és paillette-flitter-ruhák.

Gaza, crêpe de chine, mousselin minden színben és minden árban.

Báli ujdonságok választására külön osztály egész nap villamosan van kiállítva.

Minták a vidékre kívánatra készséggel küldetnek.

Szenásy, Hoffmann és társa

SELYEMÁRUHÁZA

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. sz.

igazolványt idősvesztés és egyéb, a menetjegy előkeresésével járó kellemetlenség kiküldése végett, saját érdekében kéznél tartani és közgeinknek a menetjegy előmutatásának irányuló kötelességszerű felhívásának ellenvetés nélkül megfelelni sziveskedjék.

13 éves betörő. Lapunk tegnapi számában említettük, hogy ismeretlen tettes tegnap délelőtt Eckstein Samu péküzletébe, ahonnan mintegy 80-90 koronát ellopott s a lopott pénzzel tovább állott. A rendőrség nyomában megindította a nyomozást és pedig eredményesen, mert sikerült neki a betörőt egy Speer Rezső nevű 13 éves suhancgyerek személyében elfogni. A fiatal betörőt a rendőrségre kísérték, ahol Speer bevallotta, hogy a kérdéses betörést csakugyan ő követte el, a lopott pénzt pajtásával megosztotta s azt még tegnap este el is mulatták. A rendőrség a betörő suhanc és pajtásai ellen megindította az eljárást.

A „Magyar Király“-szálló bérlőjének, Fein Fülöpnek mai hirdetésére ezton hívjuk fel olvasóink b. figyelmét.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Szilovicza János, rk. igazkocsis és Kucsura Teréz rk. — Heinrich János, rk. kőműves és Gutenkunszt Mária rk. — Izgarián Vitályos, gk. napszámos és Kozlovacs Zsófia gk. — Czerleniák Arnold, rk. törvényszéki díjnok és Juhász Erzsébet ev. ref. — Meiszler Ferenc, rk. napszámos és Weimer Teréz. — Kasza Imre, rk. földműves és Fekete Agnes rk. — Bosnyák Ferenc, rk. szobafestő és Rácz Etel rk. — Sárity Vazul, gk. vincellér és Kovality Katalin gk. — Hericska Pál, rk. mozdonyvezető és Siró Erzsébet rk. — Johada Jenő, rk. cs. és kir. őrmester és Kunics Anna Teréz rk. — Puczu Mihály, gk. főispáni inas és Janó Ilona rk. — Szőlősi Péter, rk. cserepes és Anna Mária Anna rk.

Születtek: Schlosser Ferenc, rk. ácsmester, leánya. — Csáby József, rk. napszámos, fia. — Mester Ferenc, rk. ácsgépjáró, leánya. — Jakovlyev Károly, gk. napszámos, fia. — Nertel András, ág. ev. napszámos, leánya. — Despotov Mladen, gk. földműves, fia. — Pfeiffer János, rk. cipész, leánya. — Dold István, rk. áll. tanító, leánya. — Özv. Ökrös Józsefné, szül. Szabó Emma, rk. napszámosnő, fia. — Kormányos Simon, rk. földműves, leánya. — Dr. Fialowski Béla, rk. törvényszéki orvos, leánya. — Stauber Béla, izr. női szabó, leánya. — Rácz István, rk. földműves, leánya. — Csobanov Vitályos, gk. napszámos, fia. — Risztin György, gk. napszámos, leánya. — Richter József, rk. gyümölcskereskedő, leánya. — Feketics József, rk. lisztkereskedő, fia. — Popov Radivoj, gk. napszámos, leánya. — Horváth Domonkos, rk. sütő, fia. — Radicsév Lyubomir, gk. papucsos, leánya.

Halálozások: Barmózi Márton, ág. ev. 49 éves napszámos, tüdőlob. — Barta Verona, rk. 26 éves, szivburoklob. — Fiedler Mária, rk. 3 napos, görcsök. — Veréb István, ág. ev. 53 éves fogházör, májrák. — Váci Imre, rk. 37 éves napszámos, tüdővész. — Juhász Mihály, rk. 3 hónapos, bélhurut. — Özv. Ederer Józsefné, szül. Kerpán Apollonia, rk. 63 éves, tüdőlegdag. — Bronkov Katalin, gk. 1 hónapos, görcsök. — Mrksity Izidor, gk. 35 éves napszámos, roncsolás az alsó végtagon. — Mirkov Milán, gk. 23 éves szolga, májdaganat. — Percz Radoszláv, gk. 8 napos, görcsök — Babulik János, rk. 1 éves, görcsök. — Szabó János, rk. 7 napos, görcsök. — Borbély János, rk. 9 éves, görvéllykór. — Gedeon Béla, rk. 52 éves megyei árvaszéki iktató. — Özv. Tallián Gáspárné, szül. Foró Magdolna, rk. 86 éves, aggkór. — Zveity Radivoj, gk. 37 éves földműves, tüdővész. — Popity Ilona, rk. 12 napos, életgyenge. — Veimer Péterné, szül. Baróth Erzsébet, rk. 40 éves, veselob. — Majsler Verona, rk. 14 napos, görcsök. — Mires Szvetozár, gk. 24 napos, görcsök. — Osztain Jakab, gk. 21 éves napszámos, tüdővész. — Dévity Dusánné, szül. Babin Sarolta, gk. 21 éves, tüdővész. — Hubert Sebestyén, rk. 3 hónapos, görcsök. — Gyuzsity Péterné, szül. Bélyin Utva, gk. 85 éves, aggkór. — Horváth Katalin, rk. 14 hónapos, hörghurut.

Nyilttér.*)

Bluz-selyem

60 krtól 11-35 frtig méterenként. A legutóbbi újdonság. Bőrmentes és vámmentesen a házhoz szállítva. Gazdag mintaválasztékot postafordultával küld.

Henneberg selyemgyára, Zürich.

44/6-5.1

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Konstantinovicz Vása és Mojsze Milán

jóhírnevű zenekara

vasárnap, f. hó 15-én a „Kaszinó“ éttermében

nagy hangversenyt

rendez, melyre a n. é. közönséget ezton hívják meg.

A hangverseny műsora:

1. Mendelsohn „Lakodalmi induló“.
2. Magyar népdalok.
3. Stuart L. „Florodora“ keringő.
4. Kéler Béla. „Katonai élet“.
5. Magyar népdalok.
6. Linka Camillo. „Menodora“ keringő.
7. Vása-Milán. Fried Albert, rezgő-polka.
8. Magyar népdalok.
9. Gounod. „Egyveleg“ Faust operából.
10. Wanda G. „Gib acht du kleines Mädchen“, ének-keringő.
11. Magyar népdalok.
12. Linka Camillo. „Devette“ induló.

A hangverseny este 8 órakor kezdődik.

Délután 5 órától 7-ig uzsonna-zene.

Közgazdaság.

Közülések.

- Február 15. A „Beresztői hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja“ közgyűlése.
- Február 15. A „Torontáli hév. alkalmazottainak takarékos és előlegzési egylete, mint szövetkezet“ közgyűlése.
- Február 15. A „Beodra-karlovai takarékos és előleg-szövetkezet“ közgyűlése.
- Február 15. A „Beodra-karlovai önszegélyző szövetkezet“ közgyűlése.
- Február 16. A „Tamišac szabályozó- és belvizlevezető-társulat“ közgyűlése.
- Február 18. Az „Uj-szent-iváni tej- és más élelmi cikket értékesítő szövetkezet“ közgyűlése.
- Február 18. A „Magyar-íttebi közszéki hitelszövetkezet“ közgyűlése.
- Február 19. A „Szerb- és német-párdányi tej és egyéb termények értékesítő szövetkezet“ közgyűlése.
- Február 22. Az „Alibunári járási takarékpénztár, mint részvénytársaság“ közgyűlése.
- Február 22. A „Nagybecskereki kereskedők betegsegélyző pénztára“ közgyűlése.
- Február 23. A „Torontálvármegyei központi hitelszövetkezet“ közgyűlése.
- Március 5. A „Katalinfalvai tejszövetkezet“ közgyűlése.
- Március 7. A „Rudólfsgnadi gőzmalom-részvénytársaság“ közgyűlése.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése február 14-én.

Távirati tudósítás.

Budapest, február 14.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott. Napirend előtt Lukács László pénzügyminiszter betérjeszti a tisztviselők fizetésemeléséről szóló javaslatot. (Lásd többi távirataink között.) A miniszter kéri a javaslat kinyomatását és napirendre tűzését.

A katonai javaslatok tárgyalásánál ma Veress József, Wilczek Frigyes gróf és Jákey Zsigmond beszéltek, valamennyien a javaslat ellen.

Erzsébet főhercegnő halála.

Budapest, február 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: Erzsébet főhercegnő, aki legutóbb tüdőgyulladásban megbetegedett, ma reggel meghalt. Az ehunyt főhercegnő 1831-ben született s József nádor leánya volt. Kétszer ment férjhez és pedig először Ferdinánd estei főherceghez, ennek halála után pedig Károly Ferdinánd főherceg felesége lett. Halálát három gyermeke siratja: Frigyes főherceg, Mária Krisztina spanyol anyakirálynő és Károly István főherceg. A spanyol anyakirálynő tegnap már megérkezett Bécsbe. A főhercegnő haláláról táviratilag értesítettek a királyt, aki megszakítja budapesti tartózkodását s Bécsbe utazik a főhercegnő temetésére.

A tisztviselők fizetésfölemelése.

Budapest, február 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésén általános eljenzés közben betérjesztette a tisztviselők fizetésfölemeléséről szóló javaslatot. A javaslat szerint 11 osztály lesz.

Az 5-ik osztálytól kezdődnek a fizetési fokozatok és pedig: Az 5-ik osztályba tartozik 2 fokozat: 12.000 és 10.000 koronával, 2000 és 1400 korona lakpénzzel. A 6-ik osztályba 3 fokozat: 8000, 7200 és 6400 koronával, 1600, 1220 és 960 korona lakpénzzel. A 7-ikbe: 6000, 5400, 4800 korona fizetés. 1200, 840 és 720 korona lakbér. A 8-ikba: 4400, 4000, 3600 korona fizetés, 1000, 700 és 600 korona lakbér. A 9-ikbe: 3200, 2900, 2600 korona fizetés, 800, 560 és 480 korona lakbér. A 10-ikbe: 2400, 2200 és 2000 korona fizetés, 700, 490 és 420 korona lakbér. A 11-ikbe: 1800, 1600 és 1400 korona fizetés, 600, 420 és 360 korona lakbér. Az 5-8-ik fizetési osztályban az előléptetés 5 évenként, a 9-11-ig 4 évenként történik. Az utóbbiban 16 év után 200 korona, 20 év után újra 200 korona korpótlék jár. A fizetésemelés 51.178 állásra vonatkozik s a költségöbblét 17,845.693 korona.

A cár Rómában.

Budapest, február 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából megerősítik azt a hírt, hogy Miklós orosz cár májusban az orosz husvéti ünnepek után Rómába jön. A cár fogadására az olasz fővárosban már megkezdtek az előkészületeket.

Földrengés Fiumében.

Budapest, február 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Fiuméből jelentik, hogy ott a múlt éjjel két ízben gyenge földrengés volt, amely azonban legkisebb bajt sem okozott.

A szombathelyi halálos párbaj.

Budapest, február 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szombathelyről jelentik, Stieder György párbajgyűgyében a törvényszék a tárgyalást február 23-ikára tüzte ki.

Éhínség Dalmáciában.

Budapest, február 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zarából jelentik: Dalmácia északi részében éhínség tört ki s több községben az éhtifusz erősen pusztít. A hatóságok intézkednek, hogy a nyomort enyhítsék.

Határidő-üzlet.

Budapest, február 14. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	7.52—7.53
Buza júliusra	7.58—7.59
Rozs áprilisra	6.60—6.61
Tengeri (májusra)	6.05—6.06
Tengeri (júliusra)	6.12—6.13
Zab (áprilisra)	6.09—6.10

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1902. október hó 1-től.

Érkezik:

- a) A nagybecskereki pályaudvarra:
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 34 p.
 Pancsovára: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

- a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 50 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalhalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 54 p.; délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Van szerencsém a n. é. közönségnek jelenteni, hogy a „Magyar Király” szálló éttermi helyiségeiben **Mészáros Sándor** karmester, kit itten nagyon előnyösen ismernek, vasárnap, február 15-én és a rákövetkező napokon **hangversenyt farr.**

Jó ételekről és italokról a legjobban gondoskodtam. A n. é. közönség pártfogását és minél tömegesebb látogatását kéri

157-1.1

Fein Fülöp,
szállodás.

A „Nagybecskereki kereskedők betegsegélyző pénztára”

folyo évi február hó 22-én délután 3 órakor a „Kereskedő ifjak egylete” helyiségeiben tartandja

rendes évi közgyűlést,

melyre a t. c. közgyűlési kiküldöttök ezenel tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése, a zárszámadások előterjesztése, a felügyelőbizottság jelentése és mindezekre a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
3. A felügyelő-bizottság választása 1 évre.
4. Az 1903. évi költségelőirányzat megállapítása.

Nagybecskerek, 1903. évi február hó 11-ikén.

145-1.1

Az igazgatóság.

2611. sz. 1903.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Debrecen.

Pályázati hirdetmény.

A szilágysági h. é. vasut Szakácsi állomásán létesítendő 200 m² alapterületű raktáros gabonaszin, mintegy 820 m² utburkolat és némi kisebb átalakítások teljes előállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőleg kiállított és felbélyegzett ajánlatok legkésőbb *folyo évi február hó 26-án déli 12 óráig* a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

A mértékadó tervrajzok a szerződési tervezet és a feltételek a m. kir. államvasutak üzletvezetőségénél Debrecenben (Piac-utca 18. sz. II. emelet 19. sz.), valamint nagykarolyi osztálymérnökségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati szöveg és az ajánlati költségcsatolás díj nélkül megszerzhető.

Az ajánlatok borítékai a következő felirással látandók el: „Ajánlat Szakácsi állomás új létesítményeire.”

Bánatpénz fejében legkésőbb *folyo évi február hó 27-én délelőtti 11 óráig* 300 azaz háromszáz korona teendő le készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a budapesti, illetve a bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladható értékben fogadtatnak el. Az üzletvezetőség fenntartja magának az ajánlatok között a szabad választás jogát.

Debrecen, 1903. évi február hó 5-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Nyomdásztanulónak
jó házból való fiu felvetetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

27-x.13

37.997/1902. szám.

M. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőség nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Váralja-Hátszeg állomáson kibővítendő áruaktárral és a Petrozsény állomáson átalakítandó és kibővítendő felvételi épülettel kapcsolatos munkákra.

A tervek, a költségcsatolások, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltételek és az „Épületek leírása” Aradon, a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb *1903. évi március hó 10-én déli 12 óráig* kell benyújtani alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: „Ajánlat a v.-hátszegi áruaktár és a petrozsényi felvételi épület bővítési munkáira”.

Ajánlatok benyújthatók úgy az összes munkákra, valamint külön a v.-hátszegi áruaktárral és külön a petrozsényi felvételi épülettel kapcsolatos összes munkákra.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1903. évi március hó 9-én déli 12 óráig a v.-hátszegi áruaktarra pályázóknak 400, azaz négyszáz korona, a petrozsényi felv. épületekre pályázóknak pedig 900, azaz kilencszáz, az összes munkákra pályázóknak pedig 1300, azaz ezerháromszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokkal letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Aradon, 1903. február hó 4-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Gazdaságba

ajánlkozik szerény igények mellett ispánnak, kulesárnak vagy irnoknak földműves iskolát végzett, magyarul és románul jól beszélő hadmentes fiatalember.

Szíves ajánlatokat „K. 1.” cím a att Nagytorakra poste restante kér.

15,557/903. számhoz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az új istvántelki gépészeti berendezéséhez szükséges közlőművek, villamos ellenközlőművek, daruk, villamos erőátviteli és villamos világítási berendezések, különféle daruk, a vizmü, egy munkás fürdő berendezése, a fényszóró mülhely gőzfűtési berendezése, mülhelyi és irodai vaskályhák, gőzkazánok, különféle csővezetékek, a személykocsik gőzfűtési berendezéseinek kipróbálására szolgáló berendezés, légvezetékek, exhaustor berendezések (füst és gyaluforgács), végre pedig beton alapozási és kemence építési munkák létesítésére, illetve szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatokra szükséges műszaki leírások és vázlatrajzok, valamint a különleges szállítási feltételek ezen hirdetés megjelenésének napjától kezdve az ajánlatok benyújtására alább kitűzött napig, naponta a hivatalos órák alatt (delelőtti 8 órától 2 óráig) a magy. kir. államvasutak E. II. gépszerkesztési szakosztályánál (Andrássy-ut 75. sz. III. em. 17. ajtószám) betekintheők, illetőleg ajánlatot tenni szándékozók által a magy. kir. államvasutak nyomtatványtáránál (összesen 10, egyes csoportonként pedig 1 koronáért) beszerezhetők vagy kívánatra az ezekért járó díj előzetes beküldése mellett posta útján megküldetnek.

Az ajánlatok lepecsételve, ivenkint egy koronás bélyeggel, valamint „Ajánlat a 15.557/903. számhoz” felirással ellátva, legkésőbb *f. évi március hó 28-án déli 12 óráig*, a magy. kir. államvasutak gépészeti főosztályánál benyújtandók.

Budapest, 1903. évi január hóban.

(3.2)

Magy. kir. államvasutak.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

HIRDET MENY.

A felszámolás alatt álló szerb-íttebei legelőbirtokosok egylete, mint szövetkezet alólirt igazgatósága részéről felhivatnak mindazok, akik a nevezett szövetkezet ellen, amelynek feloszlása elhatározva lett, valami követelésekkel bírnak, hogy ezeket a jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számítandó hat hó alatt törvényes következmények terhe mellett érvényesítsék.

Kelt Szerb-Itteben, 1903. évi február hó 12-én.

Szerb-Ittebei legelőbirtokosok egylete, mint szövetkezet felszámolás alatt.

Vaszyty Gyóka,

igazgató.

Jasa Daníkov.

151-3.1

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

7147.903. számhoz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak alulírott igazgatósága az 1903. év folyamán az összes szertárakban összegyűlt és nélkülözhetővé váló különböző ócska anyagokat (sinék és fémművek kivételével) értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy beirt ivenkint 1 koronás magyar bélyeggel ellátott ajánlataikat a magy. kir. államvasutak igazgatóságának anyag és leltár beszerzési szakosztályához (VI. Andrássy-ut 73. sz. II. em. 43 ajtó) következő címmel: „Ajánlat ócska anyagok megvételére 7147/903. számhoz” 1903. évi február hó 25-ik napjának déli 12 óráig benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és az említett anyag- és leltárbeszerzési szakosztályban egy példányban ingyen kapható ajánlati nyomtatványon és annak rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki.

Nem az általunk kiadott nyomtatványon kiállított vagy fentiekől eltérő feltételeket tartalmazó ajánlatok nem vehetők figyelembe.

Bánatpénzképen a megvenni szándékolt mennyiség és az árért felajánlott egységár szerint kiszámított értékösszeg 5%, a az ajánlat benyújtására kitűzött hatánap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokkal főpénztárunknál letendő. A bánatpénzt az ajánlattal egy boríték alatt nem szabad beküldeni.

Az ajánlatok tetszés szerinti részmennyiségre is szólhatnak, de a magy. kir. államvasutak igazgatósága is fenntartja magának azon jogot, hogy tetszés szerinti részmennyiséget engedhessen át, melyet ajánló — ha csak ellenkezőt ki nem kötötte — elfogadni köteles.

Budapest, 1903. évi január hóban.

(3.2)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Unghváry

László

(Czegeled) jó holdas bor termő szőlőtelepnek, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczártól fellele nemes csemeték, 2 forinttól fellele sima és gyökerez szőlővesszők; továbbá 10-18 forinttól fellele saját termésű rendkívül finom újborkok kaphatók. Ezenkívül mindenféle gyümölcsfavadoncz, akác- és gleditschia-csemeték. Tetsék árjegyzéket (borról is) kérni.

A „Torontálvármegyei Központi Hitelszövetkezet
mint az
Országos Központi Hitelszövetkezet tagja“-nak
1902. évi
Z á r s z á m a d á s a.

Vagyon.

Mérleg-számla.

Teher.

1	Pénzkészlet — — — — —	9819	82						
2	Váltókölcsonök — — — — —	486993	—						
3	Kötvény-kölcsonök — — — — —	220485	—						
4	Törlesztéses kötvények — — — — —	4163	39						
5	Szövetkezeteknek felszerelésére nyújtott előlegek — — — — —	10078	24						
6	Folyószámlai követelések — — — — —	1156	31						
7	11 drb központi üzletrész a 200 kor.	2200	—						
8	Torontálmegyei takaré- és hitelbank	10007	81						
9	M. kir. Postatakarékpénztár — —	1610	09						
10	Két szövetkezetnél elhelyezett betét —	12186	05						
11	Felszerelés — — — — —	1297	—						
	leírás — — — — —	297	—	1000	—	759699	71		
						759699	71		
								759699	71
1	Befizetett üzletrészek — — — — —	445250	81						
2	Országos központi hitel — — — — —	182579	83						
3	Folyószámlai tartozás — — — — —	1789	58						
4	Takarék betétek — — — — —	78372	81						
5	Tartalékalap — — — — —	16648	82						
6	Fel nem vett 1900. és 1901. osztalék	589	70						
7	Átmeneti tételek — — — — —	2148	41						
8	„ kamatok — — — — —	6980	—			734359	96		
9	Nyeremény áthozat 1901. évről — —	1996	65						
10	1902. évi nyeremény — — — — —	23343	10			25339	75		

Tartozik.

Nyereség- és veszteség-számla.

Követel.

1	Költségek (lakbér, fűtés, világítás, irodaszerek, betét kamatadó) — —	2745	29						
2	Tiszti fizetések és tiszteletdíjak — —	9573	16						
3	Visszleszámitolási kamatok — —	8504	01						
4	Betét kamatok — — — — —	2453	35						
5	Alakulási költségek leírása — — — —	240	—						
6	Felszerelés leírása — — — — —	297	—	23812	81				
7	1901. évi nyeremény áthozat — —	1996	65						
8	1902. évi nyeremény — — — — —	23343	10	25339	75				
				49152	56				
								49152	56
1	Mult évi nyeremény áthozat — — — —	1996	65						
2	Kamatok — — — — —	46976	57						
3	Késedelmi kamatok — — — — —	41	34						
4	Beiratási díjak — — — — —	99	—						
5	Átiratási díjak — — — — —	39	—			49152	56		

Nagybecskereken, 1903. évi január hó 1-én.

A könyvelésért: Fodor Emil, könyvelő.

Az igazgatóság:

Poroszkay s. k., elnök.

Dr. Grandjean s. k., Dr. Dellimanis s. k., Dr. Magyar s. k., Marton Andor s. k., Reitter Oszkár s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Nagybecskereken, 1903. évi február hó 9-én.

154/a-1-1

A felügyelő-bizottság:

Zsiross Mihály s. k., Mayer Rezső s. k., Menezser Lipót s. k., elnök. Keresztes Aladár s. k.

M e g h i v ó.

A „Rudolfsnádi gőzmalom részvénytársaság“ t. részvényesei a rudolfsnádi olvasó- és társaság-egylet helyiségeiben 1903. évi márczius hó 7-én d. e. 9 órakor tartandó

II. rendes közgyűlésre
ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnök és jegyzőkönyvvezető választása.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A felmentvény megadása.
5. Határozathozatal a tiszta nyereség tárgyában.
6. Két jegyzőkönyv-hitelesítő választása.

Rudolfsnádon, 1903. évi február hó 11-én.

Az igazgatóság.

Einladung.

Die p. t. Aktionäre der „Rudolfsnader Dampf-mühle-Aktiengesellschaft“ werden zu der am 7. März 1903 um 9 Uhr Vormittags, im Vereinslokale des Rudolfsnader Lese- und Geselligkeits-Vereines abzuhaltenden

II. ordentlichen Generalversammlung
hiemit eingeladen.

Tagesordnung:

1. Wahl eines Präses ad hoc und eines Schriftführers.
2. Bericht der Direktion.
3. Bericht des Aufsichtsrathes.
4. Ertheilung des Absolutariums.
5. Beschluss bezüglich Verwendung des Reingewinnes.
6. Wahl zweier Protokollsauthentikatoren.

Rudolfsnad, am 11. Februar 1903.

Die Direktion.

A „Rudolfsnádi Gőzmalom részvénytársaság“-nak

II. zárszámadása

az 1902. évre.

II. RECHNUNGS-ABSCHLUSS

der „Rudolfsnader Dampfmühle-Aktien-Gesellschaft“ pro Jahr 1902.

Vagyon — Activa.

Zármérleg-számla — Bilanz-Conto.

Passiva — Adósság.

Ingatlanok — Malom és malomépület — Mühle und Mühlegebäude	23161	30			Részvénytőke — Actienkapital . . . . . 42000 —				
Ingóságok — Immobilien 47348 60	47310	36			Hátr. befizetés — Rückst. Einzahlungen 1900/58	23094	42		
Leírás — Abschreibung 38 24					Röck István számlája — Röck Conto	37903	70		
Köszén — Kohlen 857 74					1 hitelező — 1 Creditor	9340	—		
Pénztári készlet — Cassavorrath 508 72			71838	12	Tartalékalap — Reservefond	800	—		
					Tiszta nyereség — Reingewinn	700	—	71838	12
								71838	12

Tartozék. — Soll.

Nyereség- és veszteség-számla — Gewinn- u. Verlust-Conto.

Követel. — Haben.

Kifizetett költségek — Bezahlte Geschäftsspesen	9089	10			Bevámolt buza — Eingegangenen Weizen	7742	41		
Adók — Steuern 178 70					„ kukoriceza — „ Mais	1024	34		
Kifizetett kamatok — Zinsen 939 06					„ lisztalj — „ Fussmehl	301	34		
Leírás — Abschreibung 38 24					„ árpa — „ Gerste	269	21		
Tiszta nyereség — Reingewinn . . . . . 700 —			10945	10	„ liszt — „ Mehl	1039	73		
					Késedelmi kamatok — Verzugszinsen	551	27		
					Eladott ingóságok — Verkaufter Inventar	16	80	10945	10
								10945	10

Rudolfsnádon, 1902. évi december hó 31-én.

152—1.1

AZ IGAZGATÓSÁG — DIE DIRECTION:

Fereh Rezső,
könyvelő — Buchhalter.

Woehner Imre,
igazgató — Direktor.

Wittmann Ádám,
pénztáros — Cassier.

Dominik Teszling.

Jakob Kornberger.

Franz Dipold.

Franz Tiszje.

Josef Bleész.

Balthasar Hartmann.

Lorenz Werth.

Jakob Krifka.

Michael Schmidt.

Franz Kirehner.

Ezen zármérleg általunk megvizsgáltott, a fő- és segédkönyvekkel összehasonlított és helyesnek találtott.

Vorstehende Bilanz wurde von uns geprüft, mit den Haupt- und Nebenbüchern verglichen und vollkommen übereinstimmend befunden.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG: — DER AUFSICHTSRATH:

Eek Péter.

Varga János.

Wittmann Mátyás.

**Legkedveltebb, legtökéletesebb
aroztisztító és szépitő szerek:**

AKÁCIA KRIEGER-féle -CRÉME 2 kor. -PUDER -SZAPPAN

Főraktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**
BUDAPEST, GÁLYA-TÉH.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR Gazdasági GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 gőzcséplő-100 000
különb. kisebb g. gép Usamben.
Malomberendezésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kívánatra árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hővizű gyógy-
fürdő, pártalan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-szodákkal,
kő- és kádifürdővel.
200 kényelmes lakosztóval.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szücsmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szőrmeáruai az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tueztája 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi a szakma
legelső rangú
cégje:
REIS J.
speciálista. Bécs,
Grandelstraße 3.
Árjegyzék
ingyen.

Modern BUTOR.
Óriást választék
háló-, ebédlő-, szalon-és
uri-szoba-butorokban.
Gledebb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. 1.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok sá-
küldése és Has. Uszakiutésának lé-
tesítése céljából (postadíj jóállásával)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Mészáros-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
OSAN-szájvíz-eszencia a 88 kr., OSAN-fogpor a 44 kr.
Felhívjuk az eddig ismeri Uszaki fogászereket.
Cserny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szépitő-eszencia
ROZSATEJ üvege 1 frt. Bűbes
balszemeszappan 30 kr.
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan a 50 és 35 kr.
a legjobb és legkedveltebb
hajfestő-eszencia szőke, barna és fekete. Ára frt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld.
Cserny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldre London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Bakkeron gyógyszárakban, illatszárakban áru

ROSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITVA 1853.
Nővelőiskola polgári iskola 10-14 éves
fiúk részére. - Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. -
Köznevelési intézet a gyermekek
részére. Bizonyítványai államvény-
nek és az egyéves önkéntességre jog-
sítanak. - Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató

SZŐRVEZTŐ
néhányzori használat után az arcról és
képről a szőr eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerár
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Tollal-tollal” ingyen.

MI helybettei BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTAL-EGGER
Fiatal embereknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 47.

A KISBIRTOKOSOK
BORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzzel: 2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
30 évre a tőke évi 6.50%-a 34 : : : 6. : : :
22 : : : 8. : : : 25 : : : 7. : : :
15 : : : 9.80%-a 15 : : : 9.40%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Saját érdekekben hirdessen
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54
Hirdetés iróddja által

LE DÉLICE
DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Meghívó.

„A szerb- és németpárdányi tej es
egyéb termények értékesítő szövetkezet”
tagjai meghívóknak az 1903. évi február
hó 19-én délelőtt 9 órakor a szerb-
párdányi állami iskolában tartandó

III. rendes közgyűléshez.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése és a mér-
leg bemutatása.
2. Jegyzőkönyvhiteljesítő megválasz-
tása.
3. A felügyelő-bizottság jelentése a
felmentvény megadása iránt.
4. 8 igazgatósági tag és 4 felügyelő-
bizottsági tag megválasztása.
5. A kellő időben beérkezett indit-
ványok tárgyalása.

Szerb-Párdány, 1903. évi február hó
4-dikén.

149-1.1

Az igazgatóság.

1903/1903. I. szám.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Szeged.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szegedi üzlet-
vezetőségének 1903. évi március havától ugyan-
azon év augusztus hó végéig szállítandó 10 000
drb. 1.60 m. hosszú, lehetőleg száraz, III. rangú
tölgytalpfára van szüksége, amelyek szállítására
nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes feltételeket tartalmazó „Ajánlati
felhívás” valamennyi államvasuti üzletvezetőség
megtekinthető s alulírott üzletvezetőség
talánul megszerezhető.

Ajánlattevők kötelesek az ajánlott talpfa ér-
tékének 5%-át mint bányapénzt készpénzben vagy
állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1903. év
február hó 20-án déli 12 óráig alulírott üzletvezető-
ség gyűjtőpénztárába letenni.

Az ivenkint egy koronás magy. okmány-
bélyeggel ellátott ajánlat lepecsételve és ezen
külcimmal: „Ajánlat III-ad rangú talpfák szállit-
tása iránt 1903/903. számhoz” f. évi február hó
21-ik napjának déli 12 órájáig a szegedi üzletve-
zetőség I. általános osztályánál benyújtandó, illetve
oda posta útján beküldendő.

Szeged, 1903. január hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Alibunári házk. főszolgabírósgtől.

110. házk. sz. 1903.

148-1.1

IDÉZÉS.

Stojkov Mária, Stojkov Szavetta, Stoj-
kov Julianna (Gligoria leánya), mint a
Kis-Margitta községi volt 64. házszámu
Stojkov-féle házközösség ismeretlen tartóz-
kodásu család tagjai ezennel felhívóknak, hogy
a házközösség megszüntetése céljából 1903.
évi március hó 23-ik napjának d. e. 9 órájára
Kis-Margitta község-házhoz kitézőtt tár-
gyaláson vagy személyesen jelenjenek meg,
vagy Beszül Vitályos közgyám, kismargittai
lakost, mint a részükre kinevezett gondnokot
célszerű képviselőikre utasítsák, ellenkező
esetben pedig ezek elmulasztásának követ-
kezményeit maguknak tulajdonítsák.

Kelt Alibunárott, 1903. évi február
hó 12-én.

Napholtz Lajos,
házk. th. főszolgabíró.

Egy lakás

3 utcai, 1 udvari szoba, zárt folyosó és
mellékhelyiségekkel.

Egy lakás 3 utcai szoba, zárt fo-
lyosó és mellékhelyiségekkel.

Egy udvari lakás 3 szoba, zárt
folyosó, előszoba és mellékhelyiségekkel.

Egy 2 szobás lakás konyhával
és a szükségesekkel.

Kiadók május hó 1-ére. Gizella-
rakpart 462. szám.

Továbbá:

egy 4 szobás udvari lakás minden
szükséges mellékhelyiséggel kiadó május
hó 1-ére. Melencei utca 445.

Bővebbet

Benkovich Mihály

96-6.6

gyógyszerésznél

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy
butorraktáramat, kárpitos műhelyemet és a tetelkezesi-vállalatot
a Dujakovics-féle házba (a Korona-szállodával szemben) áthelyeztem.
Együttal felhívom becses figyelmét hírneves festőművészek által
készített és nálam raktáron lévő s ajándéknak igen célszerű

olajfestményü tájképekre.

Fényképek után életnagyságu festmények is elvállaltatnak.

Tisztelettel

Keks Henrik.

15-27.13

butorkereskedő, Nagybeoskeréken.

MEGHIVÓ — EINLADUNG.

A KATALINFALVAI TEJSZÖVETKEZET

1903. márczius 5-én délután 1 órakor tartja

II. rendes közgyűlését,

melyre a t. cz. tagok ezennel meghivatnak.

Die Katalinfalvaer Milchgenossenschaft

hält am 5. März 1903 Nachmittag 1 Uhr ihre

II. ordentl. Generalversammlung

im eigenen Lokale, wozu die p. t. Mitglieder hiemit eingeladen werden.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A felmentvény 1902-re.
4. A felügyelő-bizottság választása.
5. Esetleges indítványok.
6. Két hitelesítő megválasztása.

Tagesordnung:

1. Bericht der Direktion.
2. Bericht des Aufsichtsrathes.
3. Absolutorium pro 1902.
4. Wahl des Aufsichtsrathes.
5. Etwaige Anträge.
6. Wahl zweier Authentikatoren.

Zárszámadása

a katalinfalvai tejszövetkezetnek 1902-ik évről.

Schluss-Bilanz

pro 1902 von der Katalinfalvaer Milchgenossenschaft.

Mérleg-számla. — Bilanz-Conto.

	K	f		K	f
Készpénz — Cassastand	720	35·5	Törlesztés — Schuldtilgung	1159	—
Épület és berendezés — Bau und Einrichtung	5710	87	Adósság — Schuld	4551	87
Veszteség — Verlust	80	88·5	1901. évi készpénz — Cassastand pro 1901	801	24
	6512	11		6512	11

Nyereség- és veszteség-számla. — Gewinn- und Verlust-Conto.

	K	f		K	f
Vaj — Butter	9457	35	Tej — Vollmilch	12541	20·5
Lefölözött tej, turó — Abg. Milch und Käse	4521	79	Üzleti költség — Regie	1788	38
Tojás — Eier	470	06	1 hitelezőnek — 1 Partei	10	—
Tehenekért — Kühetaxe	1976	26	Pénztárnok fizetése — Gehalt des Cassiers	69	33
Különféle — Verschiedene Einnahmen	40	11	Lerovás — Abstattung	1159	—
Veszteség — Verlust-Conto	80	88·5	Szolgáknak — Diener-Conto	793	33
	16546	45·5	Könyvelőnek — Gehalt des Buchhalters	160	—
			Adó és váltáság — Steuer u. Ablös	25	21
				16546	45·5

Tagok száma } 73.
Zahl der Mitglieder }

Az üzletrészek száma } 104.
Zahl der Antheile }

Katalinfalva, 1902. december 31.

Hollinger János, könyvelő — Buchhalter.

Petresz Georg, pénzt. — Cassier.

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

Till Nikolaus, igazgató.

Stumpf Michael,

Mathias Repp,

Nikolaus Gion,

Franz Tarillion,

Meng Nikolaus,

Franz Birong,

Peter Gerhard.

153—1.1

A felügyelő-bizottság még nem vizsgálta felül a számadást. — Der Aufsichtsrath hat die Schluss-Bilanz noch nicht überprüft.

PURGO

M. kir. szabadság és védjegyzett

A leggyengébb kitűnő használat

PURGO

M. kir. szabadság és védjegyzett

Órák, ékszeresek
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabott órákon
SERÉNYI
Órák és ékszerész
Budapest Erzsébet-körút 28. i. em.
Főnök: II. Fő-utca 21. sz.
Képes árjegyzék
ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORDMA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szub. osztályosrajtók főlértékelő helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használja a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvegje 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszertárban, 8 cs. és kir.
fensége József főh. udvari szállítmánya
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asztma, sziv-,
gyomor-, lép- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar ellen.
E gyógymód megalapítója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. I. EM.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII. KER., KERESZT-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után le sikerült nagytások!!!

Hótel **PÁRIS** szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. szám.
100 szoba 1 frttól feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsar-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK pártól

PLATSCHEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.

Étvágytalanság, hányinger, fejfá-
jás, gyomorbaajok ellen osodóhatásra a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Póztán 6 üveg bérmetévre.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
méternél több jól apolt, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegségeket hygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
deztve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész évben át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál.
• dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Pályázat.

Tolvádia községnél állandó alkal-
mazást nyer egy a jegyzői teendőknél
járta, megfelelő iskolai képzettséggel bíró
nőtlen, szorgalmas, józan, a román és
német nyelvet beszélő fiatal **segédjegyző**.
Fizetése a községtől évi 600 korona
és végrehajtásoknál 2 korona napidíj, 40
korona anyakönyvvezető-helyettesi tiszte-
letdíj.
A jegyzőtől élelmezés és a marhajárlat
jövedelem fele.
Ajánlatok okmányolandók.
Az állás f. évi március hó 1-én el-
foglalandó.
Kelt Tolvádián, 1903. évi február hó
13-dikán.

Glaszén Lőrincz,
közs. jegyző.

150-2.1

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudó-
mására hozni, hogy a **pénzügyi palotá-
ban** ujonnan berendezett és a mai viszo-
nyoknak megfelelő

cipész-üzletet

nyitottam, ahol a legjobb és legformásabb
csizmák és cipők készíttetnek, ugymint:
dizsmagyar, angol lovagló, tisztai és vadász
csizmák; továbbá vivó, Lawn-Tennis cipők
gumi és crom talppal, angol bakancsok
(Derby) és szalon cipők urak részére minden
kivitelben. Ugyszintén minden tekintetben a
legdivatosabb és legformásabb női cipő
különlegességek egyedül nálam készíttetnek.

Ezen szakmában több évig résztint Budapesten,
résztint helyben egy elsőrendű cipésznel működtem.

Midőn üzletemet a n. é. közönség b. figyel-
mébe ajánlom, vagyok b. pártfogását kérve, kiváló
tisztelettel

Sántha Sándor,

cipész-mester, Nagybecskereken.

16-15.7

701/1903. szám.

147-3.1

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m.
kir. miniszterium 1902. évi 59.696. sz. a.
kelt rendeletével a Módos község által a
nevezett község belterületén fekvő u. n.
Uj-utca megnyitása céljaira szükségelt és
Kandors Sándor tulajdonát képező ingat-
lanra nézve a kisajátítási eljárást elrendel-
vén, a tárgyalás folyó évi február hó
28-án reggel 9 órakor Módos községében
(község-házánál) fog megtartatni.

Felhivatnak tehát az érdekelt felek,
hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál
inkább megjelenjenek, minthogy a bizott-
ság a kisajátítási terv megállapítása felett
akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt
felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás
Módos község-házánál 15 napi közszemlére
kitétetett.

Nagybecskereken, 1903. évi február
hó 9-én.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága.

Főispán távol:

Vinczehidy,
alisp. helyettes.

Kórhogés és kedveltség ellen nincs jobb
RÉTHY-féle

pemetefü cukorkánál,

de vásárlásánál vigyázzunk
és határozottan **RÉTHY-félet** kérjünk,
mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak **RÉTHY-félet** fogadjunk el!

(6-44)

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés feles-
leges, a dohányzó egy-
szer veszi és többé
mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

13-x.13

Egyedül valódi angol THIERRY-féle BALZSAM.

Egészségrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üveg felszerelése kereskedelem-törvényi minta-védelem alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg is használ: 1. Hasonlíthatlan hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél: enyhíti a hurutot és megszünteti a kiköpést, eltávolítja a fájdalmas köhögést s még olyan idült bajokat is meggyógyít. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladásnál, rekedtségnél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megszüntet minden lázt. 4. Meglepően gyógyítja a máj, gyomor és a belek minden betegségét, különösen gyomorgörcsöt, kólikát és hasragást. 5. Gyenge hashajtó és vértisztító hatású, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és buskomorságot, erősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő szolgálatot tesz fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpénésznél, minden fog- és szájbanál, megszünteti a felbűfögést s a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg kitűnő gyógyszer minden seb, akár régi az, akár új, sérülésekre, orbáncra, pattanások, fistulák, szemölcsökre, égési sebekre, megfagyott tagokra, rüh, kozs s kiütésekre, felpattogzott és érdes kezekre stb., megszünteti a fejfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. Jól vigyázzon mindenki a fenti zöld apáca-vedjegyre. — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a gyárból való direkt megrendelés. A szállítás csak a szabadalmazott eredeti dobozokban 12 kis vagy 6 dupla üveggel történik. Ausztria-Magyarország minden postállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 4 korona, Bosznia és Hercegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona 60 fillér, 12 kis vagy 6 dupla üvegnél kevesebb nem szállítatik. — Szétküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kilátás meg a legregibb sebeknél is a

Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi

2-13.7

Centifolia-kenőcs

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy amputálás is elkerülhető és utóérhetően egy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is. A valódi Centifolia-kenőcs használható gyermekágyas fájó mellre, lefolyás mezkadásnál, mell-megkeményedés, orbánc, minden idült bajoknál, sebes lábak vagy tagokra, sebek, sófolyás, dagadt lábknál, sőt csontszárad is; fűtés, szúrás, zúzódás és sebeknél; minden idegen anyag, mint üveg vagy faszilánk, homok, serét, fém stb. kiszívására; mindenféle dagadtok, kelések, fennadások, pokolvar, sőt rákbanál is; giliszta ellen, koronmég, porsenes, sebes lábak, mindenféle égési sebek, fagyos tagok, a beteg fekvéstől faradt tagjaira, nyakdagadatok, a vér betegségei, fülfolyás, gyermek-otvar stb. bántalmak ellen. Két téglényl kevesebb nem küldetik; a szállítás csak az árak előleges beküldése vagy utánvétele mellett történhetik. Két téglényl ára, szállító-levéllel, portó és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. Személyesen elismerő-levél áll rendelkezésre. Mindenki óvatik a hatástalan hamisítványok vásárlásától s tessék ügyelni, hogy minden téglényre a fenti vedjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pragrad“ bejegyezve legyen.

A gyógyhatásukban utóérhetően eme két szer a romlásnak nincs kitéve, hanem ellenkezőleg, minél régebbiek, annál jobbák és hatásosabbak lesznek, sem a hideg, sem a meleg által nem szenvednek és azért bármely esetben szétküldhetőek. Legtöbbször már az orvos megérkezéseig is segítenek, nagyon természetes, hogy sokan sem szabad hamisítványokat vagy pedig más értéktelen és hatás nélküli úgynevezett pótszerkeket használni, amelyekért a pénzt hiába dobják ki, hanem csakis ezen két régen jónak elismert, valódi, olesó, megbízható és mindamelllett teljesen ártalmatlan világhírű szer kell vásárolni, amelyeket minden családban minden előfordulható esélyre készletben kell tartani. Ahol pedig ezen szer a valódiság minden kétkéssel ellátva nem volnának kaphatók, úgy kérjük azokat közvetlenül

Thierry (Adolf) gyógyszerésznél „Schutzengel Apotheke“ Pragrada bei Rohitsch-Sauerbrunn megrendelni. — Központi raktár: Budapest Torók J. gyógyszerésztárában, Zágráb Mittelbach S. gyógyszerésztárában, Bécsben C. Brady gyógyszerésztárában, Nagybecskereken Jakobi Armin gyógyszerésztárában

312/II. számhoz. 1903.

139-3.3

Hirdetmény.

Torontá vármegye közigazgatási bizottsága 1902. évi december hó 9-én kelt 1998. kbgy. számú határozatával a torontá vármegyei törvényhatósági közutakra szükséges beton vagy kökilméter és hektóméter oszlopok felállítását 20379 kor. 76 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1903. évi március hó 16-ik napjának délelőtti 11 órájára a nagybecskereki kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetődik.

A versenyezni óhajtok felhívattak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5 százalékyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1903. évi február hó 9-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,
kir. főmérnök.

18185/903. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Német-osztrák-magyar tengeri kikötői kötelek, Magyarországgal való forgalom.

A fenti kötelekben 1900. évi augusztus hó 1-től érvényes díjszabás II. rész 3. füzetéhez tartozó III. pótlékban foglalt 5. B. sz. kivételes díjszabás (örlemények stb) rovatolási díjtételei, melyeknek érvényessége 1902. évi december hó végével megszűnt, folyó évi február hó 15-étől visszavonásig, de legkésőbb 1903. évi december hó végéig hatályban maradnak.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságának a részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Kiadó- lakás.

Az Écskai-utca 10. szám alatti ház, mely 4 szobából áll, zárt folyozóval, pincével és a szükséges mellékhelyisésekkel el van látva, szép parkirozott udvara van, azonnal, vagy május 1-ére kiadó.

Bővebbet Csusner Lajosnál.

122-108

Fernolendit

fényezés, a világ legjobb fénymáza és fénycreme világos cipők részére, a legszebb fényt kölcsönzik és a bőrt tartóssá teszik. Használt és foltos cipők, barna vagy sárga bőrből „Lycsin“ (díszfényezés) használata által mint új cipők néznek ki.

Alapított 1832. — Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21. — Mindenütt kapható.

10-41.7

Oh jaji!

Megfolt az az átkozott köhögés!

Köhöges, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Dobozba 1 korona és 2 korona.

Próbadozoz 50 fillér

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ gyógyszerház
Budapest, VI. ker., Váci-körút 17. szám.

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Kellner József, Mihael Béla, Vantoch Zsigmond gyógyszerésztárakban — Bégaszentgyörgyön: Szerdabélyi Károly gyógyszerésztárában. — Szerb-Módoson: J. Grób Ferenc gyógyszerésztárában.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

(9-15.7)

Nyomatott Pleitz Fer Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Meghívás.

Az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekbe tartozó Torontá vármegyei központi hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagjának mai napon kitűzött

rendes közgyűlése

határozatképes nem lévén, az. a vármegye-ház kistermében 1903. évi február hó 23 án, délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Erre a szövetkezet tagjai oly észrevétellel hivatnak meg, hogy az, a megjelent tagok számára való tekintet nélkül, határozatképes leend.

NAPIREND:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérieg megállapítása
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 7 tagjának választása.
6. Helyben felállítandó szövetkezeti raktár alapszabályainak tárgyalása.
7. Határozathozatal a torontá vármegyei közp. baromfityényszto és értékesítő szövetkezetbe való beépésre.
8. Netáni indítványok.

1902. évi december hó 31-én a tagok száma 1361, üzleteredmének száma pedig 5280 volt; az év folyamán belépett 154 tag 271 üzleteredméssel, kilépett és kizáratott 250 tag 480 üzleteredméssel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Nagybecskerek, 1903. évi február hó 9-én.
154-11

Az igazgatóság.

21.425/1903. számhoz.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasutakon érvényes díjszabás I. rész B. szakaszához II. pótlék kiadása.

A magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasutakon 1902. évi január hó 1-je óta érvényes arudíjszabás I. rész B. szakaszához folyó évi március hó 1-én a II. pótlék lép életbe, mely az ásványavakra s effélékre fennálló díjszabási határozományok módosítását tartalmazza.

E pótlék példányai a részes vasutak igazgatóságánál, továbbá az állomások közvetítése útján darabonként 10 fillérért lesznek megszerezhetők.

Budapest, 1903. évi február hó 11-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága, egyszerűs mind a részes vasutak nevében is.
(Utánnyomás nem díjaztatik.)